

DÉLVIDEK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20. szám
Telefonszám 800.

Felelős szerkesztő:
KÓNYA LAJOS.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután —
Előfizetési díjak: egész évre 72 K
félévre 36 K, negyedévre 18 korona

Kolesak admirális

távozása.

London, szept. 30. Egy moszkvai szikratávirat szerint Kolesak admirális az orosz bolsevikiek ellen operáló seregek fővezére elhagyja állását és átadja a hatalmat Denikin tábornoknak.

Dr. Trumbić kitüntetése

Belgrád, szept. 30. Sándor görög király dr. Trumbić miniszternek a György-rend elsőosztályát adományozta. Alfonz spanyol király pedig a legnagyobb spanyol érdemrenddel az Isabella kereszttel tüntette ki.

Mackensen vezérezre- des Szalonikiben.

Mint a Temps írja, Mackensen vezérezreides két tábornok, hét tisztt és harminchat katona kíséretében Belgrádból Szalonikibe érkezett. Mackensen vezérezreides egy a városon kívül fekvő villába helyezték el. A vezérezreides francia felügyelet alatt van.

A császár kiadatása.

Brüsszel, szept. 30. A „Libre Belgique” jelenti, hogy Hollandia franciaországi minisztere szerint Hollandia előreláthatólag két héten belül megkapja az ex császár kiadatására vonatkozó kérelmet.

A keresztény szakszer- vezetek erősödése.

A Kölnische Volkszeitung jelenti, hogy Németországban az utolsó negyedév folyamán félmillió emberrel növekedett a keresztény munkásszervezetek létszáma. Ezzel a számmal a keresztény szakszervezeti tagok létszáma túllépte az első milliót. A ciáldemokrata szakszervezetekkel szemben az eddigi 1:7 arány ennek folytán 4:7-re jobboldalt.

A német nemzetgyűlés feloszlata.

A Vossische Zeitung jelenti Essenből: Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a kormány a nemzetgyűlés feloszlatajának a tervével foglalkozik.

Németország és Oroszország

Németországnak Oroszországban és a határokon folytatott politikája, eltekintve néhány látszólagos habozástól, nagyon tiszta és egyszerű. A németek nem engedik a bolsevikieket, hogy felforgassák és tönkretegyék azon területeket, amelyeknek kiaknázását a maguk részére tartották fenn, — másrészt érdekükben van, hogy megelégítsék az orosz reakció erőfeszítését, amely esetleg kivonná Oroszországot a bolsevizmus zsarnoksága alól és visszavezetné azt a nyugati hatalmak karjába. E két lehetőség elkerülése végett hangoztatják, hogy a rendet Oroszországban csak Németország tudja helyreállítani és erre csak Németország használható föl. Ez volt Ludendorff politikája és ez a mostani berlini kormányé is. (Le Petit Parisien, szept. 22)

Bázel, szept. 19. Mitauból jelentik: A német csapatok vezénylő tábornoka szeptember 26-án összehívta az összes parancsnoksága alá rendelt vezetőket. Figyelmeztette őket azokra a nehézségekre, — amelyek rövid idő alatt bekövetkezhetnek, ha a hazájuktól elvágyva továbbra is Lettoniában maradnának. A tábornok kérésre a csapatokat, hogy parancsait feltétel nélkül teljesítsék, majd közölte velük a kiűrités és szállítás tervét. (Journal, szept. 22)

Tűzvész a nagy hőségtől.

Toulonból jelentik, hogy az utóbbi napokban a nyugati és északnyugati hegyvidéken a nagy hőség következtében kigyulladtak az erdők. Borzasztó viharok az erdőégetést megszűrték kiterjesztették. Pannonpuiéres, Canadel és Cavalaire fürdőhelyeket ki kellett üríteni. Az erdőégetés terjedését nem tudják megakadályozni. Attól tartanak, hogy a tűz Grasse és Antibes községeig terjedhet. A latouri síkság kilenc községet minden oldalról körülveszik a lángok. St. Raphaelból, St. Tropezből, Frejusból és Draguignondból uton van a segítség és remélik, hogy a veszedelemben levő embereket megmentik.

Lyon. Toulonból jelentik, hogy több kikötőváros, köztük Gavallière lángokban áll. Minden szállodát és éttermet kiűritettek. A lakosság a mezőn gyűlt össze. Az északnyugat felől fuvó szél erősen táplálja a tüzet. Azok a táviratok, amelyek ezt a tudósítást megerősítik, Mauressac városból érdeklőnek mondják a tüzet. 6—10 város van a lángoktól körülveve. Le Pin, De la Tour is ezek között vannak. A gyors segítség folytán remélhető, hogy St. Raphael, Saint, Tropez Frejus és Fraguinau városokban lokalizálják a tüzet.

A korona és a külföld.

Zürich, okt. 1. A svájci szövetségtanács ez év márciusában eltiltotta a magyar korona Svájcba való behozatalát. A szövetségtanács a legutóbbi ülésén megváltoztatta ezt a határozatot olyképpen, hogy a lebélyegzett magyar pénz behozatalát megengedte, de a lebélyegzetlen magyar pénzt mint forgalmi és kereskedelmi értéket továbbra sem engedi behozni Svájc területére.

Amerikai vagonok és lokomotivok a S. H. S. államnak.

Belgrád, szept. 30. Hogy a kereskedelem és a szállítás mostani nehézségein segítsen, a belgrádi kormány Amerikában nagyobb mennyiségű vagonot és nagy teherlokomotivokat rendelt meg az SHS. állam részére.

Lenin megbukott?

A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti Kopenhágából: A lapok Stockholmból azt a hírt közlik, hogy Lenin őrizet alatt a Kremlben van. A hírt természetesen fenntartással kell fogadnunk.

A csehek modern ki- kötőt terveznek Po- zsonyban.

Prágából jelenti a csehszlovák sajtóiroda: A dunai hajózási forgalom megjavítása érdekében azt tervezik, hogy Pozsonyban modern kikötőt építenek és kiépítik az Eba-Duna csatornát, amelynek a hossza 535 kilométer lesz. A cseh Duna-hajózási társulat Hamburgban és Aussigban a vonatkozó tárgyalások befejezése után a szerb és román Duna mentén is ügynökségeket fog felállítani.

A volt monarchia terü- letén alakult államok gazdasági kapcsolata.

Versailles-ból jelentik: Az ötös tanács Cambon elnöklésével ülést tartott és jóváhagyta azt a szerződési tervet t. i. amelyet az Ausztria örökébe lépő államok egymás közt fognak megkötni abból a célból, hogy kereskedelmüket, átvitelüket és forgalmukat javítsák.

Foglyaink visszatérése olasz fogságból.

(Saját tud.) — okt. 1.

Az utóbbi napokban sokaknak feltűnhetett, amint fáradt, lerongyosodott csoportokat kísérnek a városháza épületébe. Olasz fogságból visszatért katonák ezek, akiket megérkezésük után a katonai hatóság vett párfogás alá. A városházán igazoltatják és orvosilag megvizsgálják valamennyit, ami után végre ismét visszatérhetnek régen nem látott övéikhez.

Munkatársunk beszélgetést folytatott egy ilyen csoporttal, amely ideiglenesen a városháza udvarán helyezkedett el. — A katonákat a hosszú út láthatóan kimerítette, de így is az öröm kifejezése ül az arcukon. Az otthon meleg érzése, a honi föld levegője, hiába, mindig nagy hatással van az emberekre.

A csoportban rokkantak is vannak, akik primitív falábbal kerültek haza; ezek a legpanaszosabbak, — hiszen igaz, van is okuk rá.

A visszaérkezett katonákat körülveszik az emberek, akik közül egyik-másik hozzátartozóját ismeri föl. Van nagy öröm ilyenkor, a kérdések özöne indul meg és gyakran a könny is végigperag az olasz naptól barnított, viharedzett arcon.

A hosszú távollét, a fogság érzékennyé teszi az embereket, és derék foglyainkat a sok változás, a kedvezőtlen otthoni hírek láthatóan igen érzékenyítik. Hiszen a fogságban töltött hosszú idő alatt sokan szüleiket, feleségüket, gyermeküket veszítették el.

Érdekes megfigyelni, ami egyébként a nép tisztá család életére vall, hogy a visszatértek első kérdése az asszony. Figyelő, kutató szemmel hallgatják mindazt, amit az asszonyról mondanak. Amint látszik, a hitvesi hűséget igen szigorúan veszik és kissé bizalmatlanok; mintha az olasz asszonyok nem a legjobb példát mutatták volna.

Egyik katona, névszerint Bagi József nagylányi lakos, földmives a következőket beszélt el fogsága történetéről:

— 1916. július hó 24-én a Krugayev estem fogságba. Abban az időben még nagy volt az ellenesség az osztrák magyar katonák iránt és az olaszok elég keményen bántak velünk. Vittorióból, a gyűjtőtáborból az alexandriai citadellába kerülünk, amelyet fogolytáborrá alakítottak át.

— Főeledelünk a bablevésbe főzött makkaróni, meg a kukoricapolenta volt; ez utóbbit keményre főzve egyidőben kenyér helyett is kaptuk.

Alexandriai rabságom 3 hónapig tartott, amely idő alatt igen sok fogoly érkezett a táborba, leginkább csehek, — akikkel nehezen egyeztünk össze, úgyhogy a gyakori összetűzés miatt a cseheket el is különítették.

Később egy munkáscsoporttal Páviába kerültem, ahol földmunkát végeztünk és egy 15 kilométer hosszú esaternát ástunk. Itt a bánásmód elég jó volt és naponta húst is kaptunk. Négy heti munka után megbetegedve, ismét visszatértem Alexandriába, — ahol a megfigyelőbe kerültem, mert ez időben a tifuszi járvány dühöngött

és bizony sok áldozatot szedett; volt olyan nap, amikor 30—40 foglyot temettek el.

Felépülésem után egy közeli majorba kerültem, ahol gazdasági munkát végeztem; dolgoztam becsülettel, de meg is volt a haszna, mert többszöri kérésemre gazdám kijárta, hogy az első csoporttal térjek haza. Megvizsgáltak orvosral és a tüdőmben valami hibát találtak.

Alexandriából szeptember 7-én indultunk el a hosszú utazás után Esibachon és Zigrábon át kerülünk Szabadkára. Most itt várjuk a végleges szabadulást.

Arra a kérdésre, hogy általában hogyan bántak az olaszok foglyainkkal, az értelmes legény, — ki különben olaszul is elég jól megtanult, — a következő felvilágosítást adta:

— Minket az olaszok inkább szívelték, mint az osztrákokat, de

legjobban mégis a cseheket és a többi szlávokat gyűlölték, különösen azóta, mióta a helyzet Jugoszláviával szemben igen kiéleződött.

A szerbek által megszállott egész területre még most is csak igen nehezen engednek haza katonákat; mint tetszik látni, — mondta — leginkább rokkantak jönnek.

Az olaszok azzal fenyegetőznek, hogy Fiuméért és Dalmáciáért új háborút kezdenek, de hát aki az ottani hangulatot ismeri, az tudja, hogy ez egyhamar nem lesz meg.

A leszerelt olasz katonák igen elégedetlenek és folytonos tüntetéssel, sztrájkokkal követelőznek.

A politikai éleslátás után, több kérdésre vitézőnk csak legyintéssel kezevel, majd elővette olaszos zsebkését és megszegve egy ropogós, honi kenyeret, a legnyugodtabban lakmározni kezdett.

(a5)

Hétfőn kezdik meg a népszénelést.

(Saját tud.)

okt. 1.

A Lajpeli földreformbizottság kirendeltjei hétfőn kezdik meg a népszénelést, melyet mint megirtuk volt, 10 napon belül feltétlenül be fognak fejezni. Tekintettel a lakosság nagy számára a székelyi kerületekre, melyeket minden egyes csoportnak be kell járni, a már előre ötre terve. Itt összeíró csoportokat tizre emelték fel. Az összeírók kizárólag a városi hivatalnokok közül kerülnek ki; még pedig az adóhivatalból 30, a számvétségű 12 és az árvaszéktől 4 alkalmazottat rendeltek ki e célból.

Az egyes csoporttagok már a napokban megkapják az összeírásra vonatkozó utasítást és a kitöltendő íveket, melyekre minden egyes helybéli illetőségű egyén pontos adatait jegyzik fel.

Nikolity miniszteri kiküldött utasítására legközelebb hirdményileg is felhívják mindazok figyelmét, akik a felosztás alá kerülő termőföldterületek részesülni óhajtának, hogy azok a jövő hét folyamán jelentésként be igényeiket a városi adóhivatalban (városi székház I. e.)

Az összeíró csoportok egyes tagjai fogják a jelentkezők neveit bejegyezni, hogy akkor, majd ha a földfelosztásra kerül a sor, minden nagyobb nehézség nélkül állapítsa meg a földreformbizottság, hogy tulajdonképpen kiket illet meg egy-egy 4—5 holdas „parcella.” Az ideiglenesen (3—4 évig) fizetendő bérösszeg nagyságát meg nem állapították meg, talán majd akkor, ha a földfelosztás megtörtént.

Hogy segítsünk a fahiányon?

....

Szabadkán a tűzifa hiánya egyre nagyobb arányokat ölt. Ami kevés fakészlet van, az rettenetesen drága, úgyhogy a tűzifa beszerzése különösen a szegényebb néposztálynál nagy nehézségekbe ütközik.

Az államvasutak szabadkai osztálymérnöksége igen figyelemreméltó ezmet vetett fel a fahasznosítására. Átiratot intézett a polgármesteri hivatalhoz; az átiratban a fahiány enyhítésére a vasútvonalak mentén levő öreg akác, szil, fűz, nyár- és égerfák felhasználását javasolja. Az osztálymérnökség a kivéülte fák hasznosítását úgy akarja megvalósítani, hogy kivágatja és a tüzelésre alkalmas anyagot mérsékelt áron áruba bocsátja. A kivágást önkéntes munkaerők

eszközölnék. A munka fejében a munkavállalkozóknak átengedné az osztálymérnökség a kivégott fák tuskóit a föld felszínétől számított 10 centiméter magasságig. Ezzel szemben a munkára vállalkozók kötelesek a fákát kivágni, a törzseket és a 8 centiméternél vastagabb ágakat hasábfává feldolgozni és a munka színhelyén öbe rakni.

Az osztálymérnökség a munkásoknak átengedett fák elszállítását megkönnyíti az által, hogy ingyen pályakocsit ad a szállításhoz.

Mindazok, akik hajlandók a fakitermelés végzésére, a pályafelügyelőknél jelentkezzenek, ahol a szükséges felvilágosításokat megkapják és a munka végrehajtására vonatkozó szerződést is megkötik.

Elékezés a pesti kommunisták felett.

Bécs, szept. 29. Budapestre érkezett hírek szerint a pesti államrendőrség körülbelül 3000 egyént tartóztatott le a kommunizmus ideje alatt állásaik és szereplésük miatt. Valószínű azonban, hogy nagyrészüket, körülbelül 2000—2400 embert szabadon bocsátanak, mert inkább formai okokból tartóztaták le őket. A pesti lakosság ugyanis minden egyént inzulált, akiről tudta, hogy kommunista elveket vall, vagy legalább is valami szerepet játszott. Így igen sokan teljesen ártatlanul szenvedtek volna, mert semmi főbenjáró dolgot nem követtek el. A főbűnösök bünygyeiben rövidesen megtartják a főtárgyalásokat.

Szociálpolitikai reformok a munkásbiztosítóban.

(Saját tudósításunk) — okt. 1.

A szociálpolitikai ügyek ma oly kérdések, amelyeknek rendezését minden kormány elsőrendű feladatának tekinti. A munkásbiztosítás ezek között is a legsürgősebb, annyival is inkább, mert a jelszavai viszonyok között e téren lehet legeredményesebb munkát elérni.

A kormány szociálpolitikai kirendeltsége Bácska, Bánát, Baranya részére egyszerre három rendeletet is küldött a szabadkai Munkásbiztosító pénztárhoz, amelyeket főbb vonásaiban Radó Imre a Munkásbiztosító-pénztár h. igazgatója tegnap délelőtt ismertetett a sajtó képviselőivel s amelyeket a közönség tájékoztatására lapunkban is leközölünk.

A rendelet, amely a magyar munkásbiztosítási törvény 1907. évi 19. t. c. keretei között maradt, legfontosabb pontjával a munkásbiztosítás jogterületébe új kategóriát vezet be: ugyanis a házi cseledek kötelező biztosítását rendelte el.

A rendelet bővebb ismertetése előtt megemlítjük, hogy a szabadkai Munkásbiztosító pénztár a tagok érdekelt szem előtt tartva, két új speciális orvosi rendeletet vezetett be. Dr. Malusev Dusan nőgyógyász és dr. Ráisz Elek gyermekgyógyász a jövőben a tagoknak is rendelni fog, de mint értesülünk, a Munkásbiztosító az egész orvosi kart átszervezi és kibővíti.

A rendeletet lapunk holnapi számában közöljük.

Épül az új strandfürdő.

(Saját tud.) — okt. 1.

A palicsi fürdőösvad október elsejével befejeződik. Dimirjevics Bogdan fürdőigazgató már jelentést tett a tanácsnak a fürdő ez évi eredményéről és ez alkalommal Palicsfürdő újjászervezésére vonatkozóan is részletes javaslatot terjesztett elő.

Ez alkalommal a strandfürdő kérdése is dőlőre jutott, amelynek megfelelő kiépítést máris megkezdtek. A strandfürdő a közönség kedvence helyén, a Bezeredy-parknál fog felépülni. A partot e célra teljesen átalakítják és körülbelül 300 kabint fognak építeni, amely célra a férfi fürdő deszkáit használják fel. Jövőre már teljesen modern strandfürdő várja a közönséget. A strandfürdőn falatozó helyiség is épül.

A férfi fürdő helyén nagy csónakkikötőt létesítenek, az ingyenes fürdő céljaira pedig a Thurzó villa előtti részt jelölték ki.

Ugyancsak megkezdik a melegfürdő épületének a kibővítését is; egyelőre a régi épületet hosszabbítják meg és 20 új fürdőszobát rendeznek be.

Tervebe van véve egy teljesen modern fürdőház építése is, de erre csak akkor fog sor kerülni ha az építkezési és berendezési anyagok ára kedvezőbben alakul.

A tervek és a megindult munkálatok arra vallanak, hogy a város végre komolyan foglalkozik Palicsfürdő kincseinek a kiaknázásával.

Autóbuszjárat

Szabadka és Palics között ... ?

(Saját tud.)

okt. 1.

Nem valami megvetendő ajánlatot tett a minap a tanácsnak egy díszkrét cég: autóbuszjáratot akar nek a vállalkozó szellemű emberek létesíteni Szabadka és Palics között. Nem új terv ez már a télen is szóba került és a tanácsnak akkor sem volt ellene semmi elvi kifogása. Nincs kizárva, hogy a merész tervet még a tavasz folyamán megvalósítsák, ha a villanytársulat igazgatósága nem tiltakozott volna a nagy konkurencia ellen. A város és a társulat között kötött szerződés egyik pontjában bennfoglalják ugyanis az is, hogy a villamosjáratokon kívül másféle magánvállalat közforgalmat le nem bonyolíthat. Így tehát a városi hatóságoknak a szerződés értelmében nem áll jogában más vállalatnak engedélyt adni. A kérelmezőket elutasították. Most hónapok múltán mások próbálták szerencsét. Az illetők 10 au óti állítanak forgalomba, melyek nemcsak Szabadka és Palics között, hanem több forgalmasabb úton (Zimonyi-, Halasi- és Zentai utakon) is rendszeresen közlekednének.

A tanács az utóbbi kérelmezők tervéhez is elvben hozzájárult — megjegyezvén azt, hogy engedélyt addig nem adhat, amíg a villanytársulattal egyezséget nem kötnek. Utasította ennél fogva a kérelmezőket, hogy bocsájtkozzanak tárgyalásokba a villanytársulat igazgatóságával és csak azután nyújtsák be a tanácshoz kérvényüket, ha már köztük megegyezés jött létre.

Itt említhetjük meg, hogy pl. tegnap se villamos, se vonat, se „galter”, azaz motor, egyszóval semmi alkalmatosság sem járt Palicra. Még jó, hogy a „galter” — motort mára megcsinálták. Hogy a máv. mért szüntette be hirtelen a vonatjáratot, az teljesen érthetetlen. Szegény palicsiak! Ugyiszóval csak vágyaik szárnyán járhatnak be a városba és innen haza.

Németek és lengyelek.

Bécs, okt. 1. A „Neue Freie Presse” jelenti: Egy lengyel gyűlésen, melyen németek is résztvettek, nagyon izgatott hangulatú jelenetek játszódtak le, melyeknél a készütségnek kellett közbelépnie. Ennek az oka az volt, hogy a németek a lengyeleknek szemükre hányták az országukban történt kíméletlen kiutasításokat és így követelték, hogy náluk se legyenek kivételes elintézkedések.

A lengyelek erre semmit sem felelhettek, mert a németeket Lengyelországban, kiváltképpen pedig Galiciában, kegyetlenül ragadták ki házaikból és majorkaikkól, állásukból és hivatalaikkól és ülték ki az országból. Így hát a lengyeleknek egyáltalán semmiféle okuk nem volt, hogy elégedetlenek legyenek a kormány rendeletével.

Az ezt követő szóváltások veszekedéssé fajultak és a gyűlést időnként elötte be kellett zárni. Mint-hogy az izgatott viták folytatódtak, a készütségnek a termet ki kellett ürítenie

x Dr. Bihari Lujza fogorvos rendel Főtéren, Vukovics Gerő útelei fölött (Popovics-féle hában) d. e. 9—12 ig, délután 3—5-ig.

HIREK.

— **Bezárták a budapesti egyetemet.** Huszár Károly magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter, utalással egyrészt a széni- inségre, másrészt az ifjúságnak még miadig izgatott hangulatára, a tanári testülettel egyetértésben az egyetemet, még pedig mind a tudomány-, mind a műgyetemet bezárta. A szabadkai diákok egyrésze, — kik az egyetemre csak a napokban utaztak el, már vissza is érkezett, mert az a hír, hogy ha a széniesség tovább is tart — március elejéig nem lesznek előadások és március elsején összevont kétféléves kurzusokat rendeznének, amelyek lehetővé tennék, hogy az ifjuság teljesen pótolja a mulasztottakat.

— **Jutalom a betörők elfogatásáért.** A városi tanács elhatározta, hogy nagyobb jutalomban részesíti mindama katonákat, rendőrbiztosokat és városi detektíveket, akik eredményesen közreműködtek a szabadkai vagyon- és közbiztonságot veszélyeztető betörők és tolvajok elfogatásánál.

— **Az új váci püspök.** XV. Benedek pápa a Csáky Károly gróf halálával megüresedett váci püspöki székre Hanauer A. István veszprémi kanonokot nevezte ki. A felszentelés a veszprémi székesegyházban fog megtörténni.

— **Felfüggesztették a Magyarországi Vasutak Szövetségét.** Budapesten a szocialdemokrata vasutak szakszervezetét a kormány felfüggesztette, a szövetség helyiségét bezárta, pénztárát lepecsételtette.

— **Elfogott tolvaj.** Hadinger István 20 éves újdéki illetőségű látos Róth Armin kalszpyáros gyárában volt alkalmazva. Hadinger, hogy pénzt teremtsen magának, kalapokat, szalagokat és más egyéb ingóságokat lopott el a gyárból, mintegy 2000 korona értékben. Róth Armin feljelentésére a rendőrség Hadingert letartóztatta és kihallgatás után átadta a szabadkai ügyészségnek.

— **Vass József — egyetemi tanár.** Vass József dr. t a budapesti egyetem teológiai kara meghívta az egyházszónoklati tanárszékére. Vassat erre a vallás- és közoktatásügyi miniszter egyetemi tanárrá nevezte ki. Vass egyúttal egyetemi hitszónok is lesz.

— **Az iskolai alapítványok összeírása.** A közoktatásügyi minisztérium Bécska-, Bánát- és Baranyára kirendelt osztálya Újvidéken, rendelkezésben hívta fel a szabadkai iskolák igazgatóit arra, hogy a vezetőségük alatt álló intézet alapítványairól, azok céljáról és vagyoni állapotjáról, készpénz- és értékpapíradóskáról mielőbb tegyenek jelentést felettes hatóságuknak.

— **Kegyelem Hofrichternek.** Bizonyára élénken emlékszik még az újságolvasó arra a nagy szenzációt keltő ügyre, — amely annak idején azzal végződött, hogy Hofrichter Adolf osztrák tényleges főhadnagyot méregkeverés büntetése címén 20 évi súlyos börtönrre és rangjának elvesztésére ítélték. Az osztrák nemzetgyűlés

elnöke most megkegyelmezett Hofrichternek, aki hét évi raboskodás után elhagyhatja a fegyházat.

— **Csak gyermekteleneket!** Furesa fényt vet a palicsi előkelőbb családokra az a hír, amelyet sokaknál hallunk. Ezek a családok „csurán” gyermektelen családoknak adják bérbé lakásukat. Szóba se állnak azzal, akinek gyermeke, vagy pláne több gyermeke van. Előg szégyen ez, annyival is inkább, mert csupa keresztény villatulajdonosokról van szó.

— **Andrejev Leonid él.** Egyes lapok szerint Andrejev Leonid híres orosz író meghalt. A hír — mint mi értesülünk — tévedésen alapult. Andrejev Leonid igen jó egészséggben él.

— **Uj polgári biztosok.** Dr. Matievics István főispán polgármester Kukla János és Malagurszki Márk polgári rendőröket polgári biztosokká nevezte ki.

— **Talált pénztárca.** Petőcz Erzsébet a Radics utcai gyümölcs-piacon egy pénztárcát talált nagyobb pénzösszeggel. Igazolt tulajdonosa a rendőrség büntügyi osztályán (II. emelet 109. számú szoba) átveheti.

— **Fogy az izraelita diák Budapestén.** A budapesti állami középiskolák I. osztályába beiratkozott 4626 százelek katolikus, 068 százelek görög katolikus, 090 görög keleti, 430 ág. ev., 820 református, 010 unitárius és 394 százelek izraelita.

x **Dr. Sherzer Ivo** közkórházi főorvos, a gráci szemklinika volt asszisztense, rendel a szombat- tegek részére d. u. 2—4 ig a városi bérpalotában (a színház mögött) I. em. 6 sz. Szemészeti műtéseket a közkórházban, vagy a beteg lakásán végez. Telefonszám 833.

x **Fogorvosi műtermem a főtéri Vormes házba helyeztem át,** a Löwy Testvérek áruháza fölötti emeletre. Szegényeknek ingyenes kezelés 8 tól 9 ig. **Dr. Blum László.**

x **Dr. Vécsel Jenő** orvos rendelje neml betegek részére Lakása: VI. kör, Mária Terézia- tér 12. Vojnich Pirocska-féle ház. Rendel: d. e. 7—9 ig; d. u. 2-től 4 ig és 5—7 ig.

MOZI.

A Lifka-Mozi műsorából:

A vörös boszorkány sikere. A Lifka Mozi szezonnyitó újdonsága egy valóságos színházi premier varázsszával hatott a közönségre. Az előadás előtt óriási tömeg hullámozott a széles bejárónál, hogy minél előbb megláthassák a hetek óta hirdetett attrakciót. Ma a második rész bemutatójára még azok is eljöttek, akik az első részt nem látták és így jegy nélkül még többen maradtak. A harmadik rész „Folt, amely tisztít”, okt. 2—5 ig, a negyedik befejező rész „Az igazság diadala” pedig 6—9 ig kerül színre recdes áradon.

A LIFKA MOZIBAN

hétfőtől szerdáig
29—30 okt 1 én.

A vörös boszorkány II.

A 13-AS KOCSI

Büntügyi szenzáció 4 felvonásban
Xavier de Montepia világ-
hírű regénye után. —
Főszereplők:

Helena Markovska

Albert Capozzi.

Jegy már kapható!

Nyíltér.*

Értesítés.

Néhai Scossa Zoltán ur utján intézetünknel biztosított összes ügyfeleinket tisztelettel értesítjük, hogy biztosítási ügyeik kezelését ezután helybeli képvisletünk, a **Fonciére biztosító intézet** bács- és szerémmegyei fő-
ügynöksége

(Hitelbank palota I. emelet) végzi.

Említett képvisletünk bármely ágazatbeli biztosítás ügyében ügyfeleink rendelkezésére áll.

Fonciére biztosító intézet igazgatósága.

* Az e rovatban közlöttéért felelő-
séget nem vállal a Szerk.

x **Dr. Marton Jenő** sebész-
műtő fogorvos (plombirozás, fog-
huzás érzéstelenítéssel és műfogak)
rendel Batthyáry utca 6. Edény-
pisc Apolló mozi fölött.

A Korzó-Moziban

szinre kerül

A vörös boszorkány

III. rész

Folt amely tisztít

október hó 2-től okt. 5 ig
(esütörtöktől vasárnapig)

....

IV. rész (befejezés)

Az igazság diadala

okt. 6 tól okt. 9-ig
hétfőtől esütörtökig

Pályázat.

A vajszkai rom. kath. iskolaszék halálozas folytán megüresedett német tannyelvű állásra pályázatot hirdet. Javadalma lakpénz és 1200 törzsfizetés, melyből 200 K. Vajszka község pénztára fizet, 600 koronát a kalocsai alapítványi pénztár. a többi államszegély. Ismétlőiskolákért külön díj nem jár. Sokas nyelv ismerete és zenei jártasság előnyben részesül. Tanfelügyelői nyelvű igazolvánnyal ellátott kérvények okt. 8-ig benyújtandók a főt. Esperesi hivatalhoz Bácsorsdasra.

Pályázati hirdetmény.

Bácsujlaki Kántortartói állásra október 10-ig pályázat hirdetik tannyelv német. Kántori oklevél szükséges fizetés, törvényes, szabad lakás. Kérvények Wütz Pál esperes urhoz küldendők Bácsorsdasra.

Gyakorlattal bíró

Irodakísasszony

aki szerbül beszél

kerestetik

Klein Géza

nagykereskedésbe

Szabadkán

Berecsényi u. 5. Telefon 55.

ELŐNYÖS NAGYBANI ÁRAKON

KAPHATÓ

Magcsávázó-szer

Vasgálicz

Kénsav

Saletromsav

Kékítő I-a fél kg-os üvegekben

Marószóda lukováci

Keményítő darabos 70 kgr-os

Karbid 60 kg-os hordókban

Burgonyakeményítő-

liszt I-a 75 kg-os zsákokban

Sidol

Vaspor kupolak

Kékítő tucatonként

Sóda bicarbóna

Salmiák darabos

Schellack (orang)

Bilistyei ólom zárolt

80° Vegyiliszta ecelsav

ballonokban

Kénlap I-a olasz kénből.

Szegedi paprika ólom-

Gyertya

Tea I-a beylan

Fahéj

Pipere szappan I-a

Puder gyógyszerészek részére

TRAFIKANT-nál

Fűzfás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

**A legjobb
GYÁRI ESZENC**

kapható

Nojsek Géza
fűszerkereskedő cégnél

Telefon: Szabadkán. Telefon: 222.

Főmolnárt

keresek napi két waggonos
automatikus 2 éves vámmalomba.
Belépés azonnal.

Pfeiffer Pál gőzmalom
Bajmok

Túzifa

főlvágását motorral házaknál újból megkezdtem.

VI., Gréczy u. 152.

Német Pál

Kalaráb és tök

Dr Massanek kertészetéből.
Megrendelhető: hétköznap
délelőtt 132. sz. telefonon.

Lisztüzletmegnyitás.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Wesselényi-utcában a Béke-kávéház mellett a volt Macskovics-házban

liszt- és terményüzletet

nyitottunk, hol a legjobb minőségű liszt, bab, lenese, mák, borsó és egyéb termények, valamint szappan, gyertya a legjutányosabb árban kaphatók. Templomi gyertya minden nagyságban. A közönség szíves pártfogását kérjük.

Réti és Faragó.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy szőrmeáruházamat megnyitottam. Mindennemű

szőrme

beszereztem, melyet tisztelt vevő közönségnek lehető

legolcsóbb árak mellett

rendelkezésre bocsátok. Szakszerű kiszolgálást biztosítok, miért kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását

Goldstein Antal szücsmeister.

Eötvös u. 60. (Huspiac), varrónők és tanulók felvételeinek.

**Férfi és női gyapjúkelmék,
selymek, bélésárúk
nagy választékban**

nagybani és kicsinybeni eladása a legelőnyösebb árakban

Strassernál

IV., Damjanich u. 62 sz. a tanítónői képezde átellenében. Cukrász üzlet mellett

Szabadka és Bácska közönségének szíves tudomására hozom, hogy üzletemet nagyszabású

ZENEMŰ-KERESKEDÉSSSEL

bővíttem ki. Az összes zenekolai művek, valamint a legjobb slágerek raktáromon vannak

ZENEMŰ-UJDONSÁGOK:

Postal megrendeléseket kottáira a beérkezés napján utánvétellel elintézzük. Nagy raktár irodalmi művekben, összes nyelvű szótárak és nyelvtanok, valamint a legújabb évi divatlapok megérkeztek a legnagyobb választékban kaphatók:

VIG. ZSIGMOND SÁNDOR

könyv-, zene- és papirkereskedésben Szabadkán

APRÓ HIRDETÉSEK.

Két urilány (kereskedelmi vagy tanítónőképzési növendékek) teljes ellátást nyerhetnek uricsaládnál. Cim a kiadóban.

ELADÓ két lovaglónsdrág, 2 drb. női-kabát, 1 férfi-tavaszkabát és 2 pár bőrlábszárvédő. Cim a kiadóban.

HIVATALNOKNŐ Lútorozott szobát keres lehetőleg üzletvezetőség közelében. Cim a kiadóban. 2352-1

EGY borbélysegéd azonnali belépésre kerestetik. Fiszter, V. kör 165.

KOVÁCS és bognársegédek felvétetnek Erdei Bálin'nál Fűzfás utca 29. 2342-4

ÜGYES kézi leányok és tanuló leányok felvétetnek Csapó nőidivat szalon. Szalai László-u. 28 (Báránkyöz) 2348-3

Eladók modern, világos, hálósobák tükrökkel, világos előszobaszekrény, ajtó, ablakok, bútorgépek, és darabos enyv. V. kör, Bajai-ut 514. 2351-5

EGY egész éjszakai készlet, sarki árusnak megfelel hozzávaló mérleg kosarak és egy tragacs eladó. Petfi u. 88 szám, Blum-ház kiadó. Ugyanott egy wartheim kassa is eladó. 2334-8

A városi gázműtelepen oltatlan és oltott mész korlátlan mennyiségben eladó. Városi Közélelmezési Hivatal. 2336-7

A járásbírósnál egy kulcsosomó találtatott, igazolt tulajdonos Prokech irodatisztnél átvehe i.

HASZNÁLT elemi iskolai tankönyveket vesz: Vig könyvkereskedő. 2324-3

FUVAROZÁST
helyben és vidékre elvállal:
GERE és TÁRSÁ
Miklós-u 42. — Telefon 305

Klein Géza
nagykereskedése, Szabadkán.

Kapható:

Gyanta, Gépzsir, Terpentin, Marószóda, Szikativ, Kopállak, Schellack, Kocsilakk, Borax, Szoda b. b. Sellakk, Glizerin, Gummiarabicum, Szappangyökér, Parkettkenes, Kénlap, Smirgliváson, Kámfor, Firnis, Tea, Szardinia, Tömjén, Bors, Kőmény, Jánoskenyér, Citrom, Csokoládé, Cacao. Alapítotott 1891. Telefon 55.

Nyomatott a Szent Antal Nyomdában Szabadkán.